

**AKCIÓTERV - MÁTÉSZALKA
2020-2023**

<p>Projekt száma: EFOP-1.8.7.-16-2017</p>	<p>Projekt címe: A Baptista Szeretetszolgálat OSZSK szemléletformáló, alternatív pedagógiai módszereket alkalmazó célzott prevenció programja</p>	<p>Település: Mátészalka</p>
<p>Kedvezményezett neve: Baptista Szeretetszolgálat Országos Szociális Segítő Központ</p>		

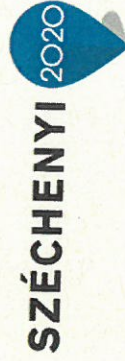
Bizonyított, hogy a kábítószer-használat elleni küzdelem egyik leg(költség)hatékonyabb módja, ha a megelőzésben, kezelésben, kárenyhítésben és bűnüldözésben részt vevő közigazgatási szervek partnerségi együttműködésre lépnek az önkéntes szervezetekkel és szolgáltatókkal. Más szavakkal szövetséget kötnek a polgárok és az általuk és értük létrehozott intézmények.

(C 326/8 HU Az EU Hivatalos Lapja 2008.12.20.)

1. Fogalmi meghatározás

Az akcióterv elkészítésének alap dokumentumai:

- Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020 „Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen”. A stratégia az idei évben lezárul.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEEKÉTTETÉS A JÖVŐRE

- Mátészalka helyi stratégiai
  - Mátészalka Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója 2020-2024
  - Helyi Esélyegyenlőségi program 2018-2023
  - Mátészalkai Helyi Közösségfejlesztési Stratégia 2014-2020
  - KEF 2020. évi munkaterv

A cselekvési terv (akcióterv) egy átfogó stratégia részét képezi (pl. Nemzeti Drogellenes Stratégia, azon túlmenően, a helyi stratégiák) amelyet a stratégia sikeréhez kell végrehajtani. Mindezek figyelembe vételével a cél a stratégia; a cselekvési terv (akcióterv) a cél eléréséhez szükséges eszköz.

A stratégiák jelentik a tervet; az akciótervek feladata, hogy lépésről lépésre kijelölje, hogy hogyan kellene (lehet) megvalósítani a stratégiát, azaz a tervet.

Jelen akcióterv (cselekvési terv) két fő komponens irányában jeleli ki a feladatokat, segítve ezzel a Mátészalka város által megjelölt célok elérésének menetét:

- A projekt során megvalósult programok folytatása, eredmények fenntartása;
- Az együttműködések további megerősítése, közös programok megvalósítása.

2. Akcióterv elkészítésének indokltsága

A fentebb megjelölt támogatást nyert projekt felhívása szerint: „lakosság egészségkultúrájának fejlesztésére, hatékony, a célcsoportokhoz igazított egészségkommunikációval az egészségtudatosság növelésére, szemléletformáló és prevenciós programok megvalósítására” volt lehetőségünk a projekt 19 hónapját felölelő időszak alatt.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az EFOP-1.8.7-16-2007-0006 azonosító számú, A Baptista Szeretetszolgálat OSZSK szemléletformáló, alternatív pedagógiai módszereket alkalmazó célzott prevenció programja keretében kötelező vállalás volt a helyi szintű Akcióterv elkészítése 3 éves intervallumban.

Az akcióterv készítésénél az elsődleges szempont az volt, hogy a Mátészalka város helyi stratégiában megfogalmazott célokhoz, helyi szakemberek tudására épülő, reális elképzelésekkel, elsősorban sajtóforrásokból megvalósítható programokat illesszünk.

A BSZ OSZSK (projektgazda), mint országos hatókörű szervezet a projekt kezdetéig ebben a térségben nem valósított meg dropprevenció szolgáltatásokat.

A területi együttműködések, a Szakmai Műhely tagok és az egyeztetések során láthatóvá vált, hogy a helyi önkormányzat, a városi rendőrkapitányság, a KEF és a Család és Gyermekjóléti Központ teljes összhangban, jól megtervezett keretek között látják el az univerzális (primér) prevenció feladatokat. A projektben alkalmazott módszerek és programok a célzott prevenció célok teljesülését tették lehetővé a térségben.

Az Akcióterv elkészítésével célunk az, hogy

- a projekt során megvalósult programok, technikák, módszerek, együttműködések eredményességét tovább vigyük,
- a továbbiakban a KEF munkájában részt vegyünk,
- az intézményünk több éves dropprevenció munkájának tapasztalataival segítsük, támogassuk a helyi szakembereket,
- a feladatokban részt vállaljunk és támogassuk a város elképzeléseit.

3. Dropprevenció a nemzetközi és hazai megfogalmazásban

Európai uniós elvárások

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A kábítószer-jelenség nemzeti és nemzetközi ügy, amelyet globális összefüggéseiben kell megközelíteni. Ebben a tekintetben az uniós szinten való koordinált fellépés fontos szerepet játszik. Ez a kábítószer elleni uniós stratégia közös és tényeken alapuló keretet biztosít az Unión belül és azon kívül tapasztalható kábítószer-jelenségre adandó válaszhoz. Az együttes és egymást kiegészítő fellépések keretének biztosításával a stratégia garantálja, hogy az erre a területre összpontosított forrásokat eredményesen és hatékonyan használják fel, figyelembe véve együtt a tagállamok és az uniós intézmények intézményi és pénzügyi korlátait és kapacitását is.¹

A stratégia két szakpolitikai területe a kábítószer-kereslet csökkentése valamint a kábítószer-kínálat csökkentése, melyek közül jelen akcióterv a kereslet csökkentés területéhez kapcsolódik. A preventációs célok közül több a korai észlelésre és beavatkozásra, a kockázatcsökkentésre és az egészségkárosodás mérséklésére, a kezelésre, a rehabilitációra, a társadalmi visszailleszkedésre és a felépülésre vonatkozó helyi szintű lehetőségeit tekintjük megvalósítandó céloknak. Az akcióterv szem előtt tartja, hogy egészségügyi, a társadalmi és az igazságügyi szakpolitikákat képviselő intézmények, szervezetek közötti koherencia ösztönzésével, az együttműködések fenntartásával hozzájáruljon a tiltott kábítószereszek használatának mérhető csökkenéséhez, és későbbre tolja a kábítószer-használat megkezdésének korát a használatnak, a függőségnek és a kábítószerrel kapcsolatos egészségügyi és társadalmi kockázatoknak és ártalmaknak a megelőzése és csökkentése érdekében.

Nemzeti elvárások

A Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020 „Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen” dokumentum nem tesz különbséget a kábítószeres, pszichotróp szerek, illetve az új pszichoaktív anyagok között abban a tekintetben, hogy a kábítószer-használat bármely formája kockázatot és teherterítelt jelent az adott személyre és közösségeire, és ezzel párhuzamosan a társadalom egészének egészségére, fejlődésére nézve.

¹ A 2013–2020-as időszakra szóló, kábítószer elleni uniós stratégia, Előszó 5. Drog Fókuszpont

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A Nemzeti Drogellenes Stratégia a drogmentesség elérésének és megtartásának célját szem előtt tartva elsősorban olyan programok indítását és fenntartását ösztönzi, amelyek előterében a személyes és közösségi fejlődés, a szermentes életmód és értékvilág megerősítése, illetve az ezt támogató ismeretek és képességek elsajátításának lehetőségei állnak. Az ilyen programok mellett természetesen a kábítószer-használathoz kapcsolódó egyéni és társadalmi kockázatok és károk kezelése is fontos feladat marad.²

Helyzetelemzésből adódó következtetések

A hely specifikus adatok hiánya miatt az országos adatokra, tendenciákra (Nemzeti Drogellenes Stratégia) tudunk támaszkodni. A rendelkezésre álló adatok szerint valószínűsíthető, hogy a szerfogyasztás egyre fiatalabb életkorban jelenik meg, számos kábítószer kipróbáló már 14 éves életkora előtt kapcsolatba kerül valamely tiltott szerrel. A legtöbb szer vonatkozásában nagy bizonyossággal állítható, hogy a problémás kábítószer-fogyasztók száma növekedést, a heroinhasználat csökkenést mutat. A droghasználatban a klasszikus szerek mellett teret nyertek a szintetikus szerek, azon belül az új pszichoaktív anyagok (ún. dizájner drogok). Egymástól eltérő fogyasztói mintázatot mutatnak a különböző iskolatípusban tanuló diákok, és a fogyasztási szokások az adott település típusa szerint is változnak, bár az egyes településtípusok közötti különbségek mérséklődtek.

A 2011-es ESPAD felmérés alapján a tiltott szereket valaha használók aránya először haladta meg az európai átlagot. A gyógyszerek alkohollal történő együttes fogyasztása például Magyarországon kiemelkedően magas, a kétszerese az európai átlagnak. Az új pszichoaktív szereket használók megjelenése az ellátórendszer számára új kihívást jelent. Ugyanakkor a kezelésbe kerülők jelentős része továbbra is kannabisz és stimuláns használó.³

A Nemzeti Drog Fókuszpont által készített legutóbbi „2019-es Éves jelentés az EMCDDA számára” dokumentum a következő legfrissebb adatokkal szolgál:

² Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020, I.3.1. Gyűjtőpont: tisztta tudat és józanság

³ Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020, II.12. Következtetések

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEEFEKTETÉS A JÖVŐBE

- A szerhasználat elterjedtségének tekintetében

A felnőtt (18-64 éves) népességben minden tizedik (9,9%), a 18-34 éves fiatal felnőtt populációban csaknem minden ötödik személy (17,7%) fogyasztott az élete során valamilyen tiltott drogot (Paksi et al. 2015).

- A főbb kábítószeres elterjedtségének tekintetében

A felnőtt népességben a legtöbben marihuánát vagy hasist próbáltak (7,4%), illetve közel fele ekkora, de a többi szerhez képest kimagasló az ecstasy fogyasztásának életprevalencia értéke (4%). A két legnépszerűbb szert – azoktól jelentősen elmaradva – követik a szintetikus kannabinoidok (melyeket a herbál, bio, szintetikus fű utcai neveken ismernek) (1,9%), az amfetamin (1,7%) és a (többnyire kristály néven forgalmazott) designer stimulánsok (1,3%).⁴

Üzenetek

A Nemzeti Drogellenes Stratégia - közvetlenül vagy közvetetten - különböző csoportoknak szóló üzeneteket is közvetít:

- Az egyéneknek és a helyi közösségeknek azt, hogy mindenki felelős a vele együtt, illetve a környezetében élő személyek sorsának alakulásáért.
- A kábítószer-használatot elutasítóknak megerősítést, hogy jó úton járnak, tudnak és képviselnek valamit, amit érdemes másoknak is továbbadni.
- A kábítószereseket kipróbálóknak egyértelmű jelzést, hogy a szerhasználattal kockázatot vállalnak, árthatnak maguknak és környezetüknek.
- A függőknek reményt, hogy felépülésük lehetséges, vannak olyan programok, kezdeményezések, a józanság értékét vállaló és hirdető közösségek, amelyek segítségével gyökeresen megváltoztathatják életük alakulását.

⁴ 2019-es Éves jelentés az EMCDDA számára

- A segítő hivatások művelőinek, a szakmai közösségeknek, hogy fontos szerepük van a Nemzeti Drogellenes Stratégia megvalósításában.
- A társadalom tagjainak, hogy a stratégia elkötelezett a kábítószer-probléma hatékony kezelése mellett, megfelelő és hatékony eszközökkel rendelkezik mind a szerhasználat visszaszorítása, mind a kábítószer-bűnözéssel szembeni fellépés területén.⁵

4. Mátészalka jellemzői, sajátosságai

A TOP-7.1.1-16 Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségfejlesztés a városi helyi stratégiákhoz kapcsolódva c. felhíváshoz készült a Mátészalkai Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia 2014-2020 dokumentum. A város tekintetében a legfrissebb adatokat és jellemzőket tartalmazó dokumentum releváns adatai:

- Mátészalka lakónépességének száma 1990-ben 19 069 fő volt, a 2001-es Népszámlálása adatai alapján 19 130 főre emelkedett, 2000-2014 között viszont csökkent 16 902 főre. Ez alapján elmondható, hogy a város lakónépességének változásában 11,36%-os csökkenés következett be 1990 és 2014 között, amely változás drasztikusnak tekinthető.
- A népességváltozás okait a népmozgalmi mutatókkal – természetes szaporodás, fogyás, illetve az elvándorlások és odavándorlások alakulása – lehet a legjobban szemléltetni. Ahogyan az országos és térségi szinten is megfigyelhető, Mátészalkán is magasabb a halálzási mutató, mint az élve születések száma, amely jelentős mértékben járul hozzá a népességfogyáshoz.
- Összességében elmondható, hogy Mátészalka népességcsökkenésének fő oka, hogy a városból elköltözők száma kifejezetten magas, valamint a természetes fogyás is tartósan bizonyul. Kedvezőtlen demográfiai folyamatok zajlanak le a népesség korstruktúrájában, amely már egy összetett európai demográfiai jelenség.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

⁵ Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020, I.3.5. Üzenetek

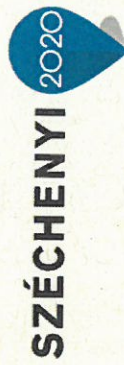
- A város lakosságának életminőségét jelentős mértékben befolyásolja a foglalkoztatottság és a jövedelemtermelő képesség is. Mátészalka esetében megállapítható, hogy az országos foglalkoztatottsági mutatóktól ugyan eltér, de pozitív irányban, amely a lakosság jövedelmi helyzetében is kimutatható. Ezt támasztja alá az egy lakosra jutó nettó jövedelem mértéke is, amelynek összegét az SZJA alapot képező nettó jövedelemnek száz állandó lakosra vetített összege adja. A mutató mértéke a 2011. évi megbícsaklást követően ugyanis folyamatosan növekszik, 2009-től évről évre meghaladja az országos, a regionális és megyei adatokat. A jövedelmi helyzet hatással van a kultúrafogyasztásra és a közösség aktivitásra is, de a civil szervezetek támogatói körét is befolyásolja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) szerinti jellemzők:

Mátészalka Magyarország észak-keleti szegletében, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északi részén helyezkedik el. A város fekvését tekintve az Észak-alföldi régióhoz tartozik, két (Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok) megyével egyetemben. Mátészalka 1969. augusztus 1-je óta városi ranggal büszkélkedhet.

Közzolgáltatások, Mátészalka által fenntartott intézmények:

- Négy Évszak Óvoda. Az óvoda egy központi és négy tagintézményből áll, 25 csoporttal, 625 férőhellyel.
- Képes Géza Városi Könyvtár 1952 óta áll az olvasók rendelkezésére.
- Szatmári Múzeum a térség összegyűjtött szellemi és tárgyi örökségének legrangosabb központja.
- Mátészalkán 5 általános iskola működik, melyből 3 intézménynek egyházi fenntartója van. A városban zene és egyéb művészeti oktatás is folyik a Szatmár

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Alapfokú Művészeti Iskolában, amely művészeti iskolának valamennyi általános iskolában van telephelye.

- A városban 4 középiskola működik.
- Mátészalkán a lakosság egészségügyi alapellátása 10 háziorvosi, 4 házi gyermekorvosi és 4 fogászati körzetben biztosított. Az egészségügyi szakellátásról a Mátészalkai Kórház gondoskodik, amely a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórházhoz tartozik.
- Az Önkormányzat a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja gyermekjóléti és szociális szolgáltatásait, valamint a háziorvosi ellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást és a védőnői ellátást is.
- A város kulturális életének legfontosabb szervezete a Mátészalkai Kulturális Nonprofit Kft., ami a Mátészalkai Szentpétery Zsigmond Kulturális Központ és Színház épületegyüttesének vagyongazdálkodója.

A város rendelkezik Szociális Szolgáltatás-tervezési Koncepcióval, melyben elsődlegesen megfogalmazott cél, hogy a város minden lakója számára legyenek elérhetőek azok az ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják és a minőségi ellátást biztosítják; másrészt a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak, eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat a rászorulóknak.

Mátészalka Város Önkormányzata az alábbi szociális, gyermekjóléti és egészségügyi alapellátási feladatokat a Társulás útján biztosítja: szenvedélybetegek közösségi alapellátása, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, fogyatékosokkal élők nappali ellátása, fejlesztő foglalkoztatás, család és gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekek átmeneti ellátása, gyermekek bölcsődei ellátása, háziorvosi ügyelet, védőnői ellátás.

5. Akcióterv kapcsolódási pontjai a helyi stratégiai célokhoz

- **Helyi Esélyegyenlőségi Program**

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A program kiemelt célcsoportokat állapít meg, ezek a következők: nők, mélyszegénységben élők, romák, fogyatékosokkal élők, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, idősek. A program célja a településen jelentkező esélyegyenlőségi problémákra történő reagálás és beavatkozás megtervezése, konkrétan a Mátészalkán élő, hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatás, életminőségének javítása, társadalmi részvételének biztosítása, ezekkel együtt egy mindenki számára „elérhető”, „élhető” város megteremtése reális, megalapozott, a valós intézményi és finanszírozási feltételekre épülő, sikeresen kivitelezhető intézkedések, fejlesztések révén.

A meghatározott célokhoz való kapcsolódás:

- Romák

A vidéki szegregátumokban, mélyszegénységben élők fokozott veszélynek vannak kitéve az új típusú pszichoaktív szerekhez (ÚPSZ) való könnyű hozzáférés miatt. Ezekben a közösségekben gyakori visszaélészerű nyugtató/altató használat és a napi szintű alkoholfogyasztás.

A célcsoport tekintetében a HEP-ben megfogalmazott célok hozzájárulhatnak az elérhető lakhatási körülmények megteremtésével egy egészséges roma társadalom előmozdításában, ami csökkenti a szerfogyasztás kialakulásának kockázatát.

A BSZ OSZSK (projektgazda) konzorciumi partnerként vesz részt a Nyírségi Család és KarrierPONT programjainak megvalósításában. Az így kialakult roma nőkkal, családokkal való kliens kapcsolatok, mentorációk (már ismerik az intézményt, bizalommal fordulnak a segítő hely felé) tovább vihetők a drogpreevenciók céljainak elérése és programok megvalósítása érdekében.

A mátészalkai irodánk erős jelenléttel és aktivitással koordinálja a térség adományozással kapcsolatos munkáját.

- Nők

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

Magyarország

BEEFEKTETÉS A JÖVŐRE

A gyermeket egyedül nevelő anyák gyermekei a veszélyeztetett célcsoportok közé tartoznak. Programokba való bevonásuk elengedhetetlen.

- **Mátészalka Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója 2020-2024**

A bűnmegelőzés fontos területe a hasznos szabadidő-eltöltés megteremtése. A kisközösségi – családi, iskolai hasznos szabadidő-eltöltési – szinterek nevelő hatásainak erősítésével csökkenthető a kallódó fiatalok csoportja.

A Mátészalkai Rendőrkapitányság szervezetében többen végeznek bűnmegelőzési tevékenységet, illetve 1 fő hivatásos kinevezésével prevencióstiszt működik a kapitányságon. A bűn- és baleset-megelőzési programjaikba minden általános és középiskolát bevontak. Mátészalkán működik az OVIZSARU, illetve a DADA program.

Az Ellenszer program a DADA program középiskolásoknak szóló változata, célirányosan a 16-17 éves korosztály számára jött létre. A rendőrség évente rendez előadássorozatot „Drogok tükrében” elnevezéssel, mely előadások elsősorban a fiatal felnőtt korosztály részére kerülnek megrendezésre. A fiatalok körében nagy figyelmet fordítanak a legális és illegális szerek terjedésének a megakadályozására. Iskolai előadásokat tartanak több témakörben is melyek között szerepel az általános bűnmegelőzés, baleset-megelőzés, áldozatvédelem, kábítószer fogyasztás, nők elleni erőszak, internet. A Mátészalkán folyó rendészeti oktatásban oktatási óraadóként is részt vesznek a rendőrség munkatársai.

A Család és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai közé tartozik az utcai szociális munka, melynek keretében heti egy alkalommal a központ munkatársai az állomás és környékén működő szórakozóhelyeken, közterületeken iskolaidőben tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

A meghatározott célokhoz való kapcsolódás:

- a bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználása (BSZ OSZSK szakmai programok összeállításában és pályázatok lebonyolításában szerzett tapasztalataival)
- bűnmegelőzési – közbiztonsági programok megtartásának támogatása (pl.: BSZ OSZSK tulajdonában lévő, infrastrukturális adottságok igénybevétele: 40 fő befogadására alkalmas konferencia terem, vagy kisebb csoportos alkalmak, tréningek, klub foglalkozásokhoz helyiség biztosítása)
- bűnmegelőzés egyik kiemelt célcsoportjai, a gyermekek, fiatal felnőttek (BSZ OSZSK szervezésében kortárssegítő képzés)
- **Mátészalkai Helyi Közösségfejlesztési Stratégia 2014-2020**

A HKSF SWOT analízis megállapításai:

- „Az ifjúság a holnap letéteményese. Mátészalka megtartó erejének erősítése jórészt a fiatalok város iránti elkötelezettségének növelésével fejleszthető. Ha ma nem fordítanak kellő figyelmet, gondot a gyermek és fiatal korosztályok egyéni és közösségi fejlődésére, kulturált szabadidő eltöltésére, közösségi aktivitási igényeinek kielégítésére, akkor a következő felnőtt nemzedékek várost építő, fenntartó tevékenysége látja ennek kárát.”
- Kiterjedt programkínálat ellenére a fiatalok közösségi-kulturális életbe történő integrációja nehéz.
  - Erőteljes járásközponti szerep (bejáró iskolások száma jelentős)
  - A diáksághoz kevés kulturális érték jut el
  - A szakmai közösségek, területi és városrészi közösségi értékek köré csoportosuló közösségek fenntartható működéséhez, tevékenységeikhez, programjaikhoz szükséges színterek infrastrukturális hiányosságainak felszámolása.
  - Ifjúsági közösségi kezdeményezések erősítése

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

- Szemléletformáló és megelőző programok
- A fiatalok számára szervezett élményt nyújtó kulturális, közösségfejlesztő, készségfejlesztő, szabadidős és szemléletformáló programok, akciók, képzések megvalósítása, amelyek elősegítik a fiatalok helyi identitásának megerősítését, társas interakciót, kapcsolatteremtő és kommunikációs képességeket fejlesztő közösségi programok.

A meghatározott célokhoz való kapcsolódás:

- BSZ OSZSK tulajdonában lévő, infrastrukturális adottságok igénybevétele: 40 fő befogadására alkalmas konferencia terem, vagy kisebb csoportos alkalmak, tréningek, klub foglalkozásokhoz helyiség biztosítása
- A BSZ OSZSK a projekt zárását követően is a nyári szünetben tematikus klub alkalmakat szervez a célcsoport részére (pl. Filmklub, Társasjáték klub)

6. Projekt célok

Az EFOP-1.8.7.-16-2017-0006 projektünk Szakmai Tervében megfogalmazott fő célok megfogalmazása szerint:

A projekt fő célkitűzése, hogy a célzott prevenció célcsoportjainak tekintetében a védő tényezők kellően megerősítést kapjanak, míg a kockázati tényezők megfelelő szakmai hozzáértéssel, módszertani megalapozottsággal, innovatív technikákkal csökkenjenek.

A célzott prevencióban érintett célcsoportok tekintetében a Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024 a következőképpen fogalmaz:

Az állam látja őket, ha iskolában vannak – de nem látja őket ha mellette vagy kívül; látja őket ha akut betegek – de nem látja őket, amikor az egészségüket kockáztatják; látja őket ha munkanélküliek lettek, de nem látja, amikor munkavállalási képességeik hiányában csődöt mondanak; befogadja őket ha segítségre szorulnak és erről az illetékesek jelzést kapnak – de nem „törődik” velük, ha jelzés hiányában nem kerülnek kapcsolatba a rendszerrel.⁶

Ezen célok és gondolatok mentén hajtottuk végre a 19 hónapot lefedő projektünket.

⁶ Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024 , 1.1. A stratégia szükségessége

7. A projekt során megvalósult együttműködések, Szakmai Műhely

Együttműködési megállapodások:

- Hodászi Görög-katolikus Cigány Egyházközség – Hagyományok Háza - Hodász;
- Mátészalkai Tankerületi Központ – Mátészalka

Szakmai Műhely tagok intézményi háttere:

- Mátészalkai Rendőrkapitányság
- KEF
- Remény Családok Átmeneti Otthona
- Magyar Református Szeretetszolgálat Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye
- Baptista Szeretetszolgálat EJSZ
- Kelet-Magyarországi Református nevelésügyi hálózat

8. Projektben vállalt indikátorok és a számszerűsített műszaki-szakmai mutatók

A projekt azonosító száma: EFOP-1.8.7-16-2017-00006

A szerződött támogatás összege: 97.433.683 Ft.

A támogatás mértéke (%-ban): 100 %

Projekt időszak: 2019.03.01.-2020.09.30. (19 hónap)

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG
KÖZTARSASÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

A megvalósítás három bázis helyszíne: Esztergom, Mátészalka, Tapolca. A projekt 19 hónapja alatt, a fő célkitűzések mindegyike sikeresen megvalósult, a projekt eredményei felülmúlták a tervezett vállalásokat. A tervezéskor az egészségfejlesztő és betegségmegelőző programokba 800 fő bevonását terveztük, azonban több mint 1.900 főt sikerült elérnünk a 465 foglalkozás során.

Mátészalka helyszín szervezésében megvalósult programok összefoglaló táblázata

Programelemek	Megvalósítás	Számszerűsített célérték (fő, kontakt)
<p>Információnyújtáson alapuló program Fügő Játzsma</p> <p>A program a Momentán Társulat interaktív előadásával és Zacher Gábor toxikológus közreműködésével valósult meg. A Fügő játzsma című előadásnak elsősorban a közös gondolkodás, a felmerülő kérdésekre való együttes válaszadás volt a célja. A különböző élethelyzeteket bemutató jelenetek nem csupán szülőként és szakemberként, de egyszerű felelősségteljes állampolgárként is megszólították a publikumot.</p>	<p>Projekt kezdetén, motiváció, toborzás, 2 előadás szakmabelieknek, illetve a nyilvánosságnak Szentpétery Zsigmond Kulturális Központ és Színház</p>	<p>181 fő</p>

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

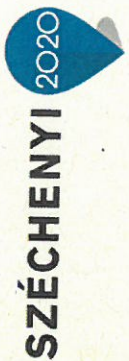

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

<p>Családi rendszer megerősítése, a szülői készségek fejlesztése Szociálterápiás szerepjáték módszer alkalmazásával.</p>	<p>A COVID-19 veszélyhelyzet időtartama alatt online. 2 csoport részvételével (csoportonként 5 alkalmas tréning)</p>	<p>16 fő</p>
<p>Érzelmi és érték közvetítő nevelést segítő programok / Carlo színháznevelési foglalkozás Az AppArt Egyesület integrált komplex színházi nevelési előadása. A színházi nevelési program alapját Bódis Kriszta: Carlo Párizsban c. ifjúsági regénye ihlette.</p>	<p>Jókai Mór Általános Művelődési Központ Könyvtára (Mátészalka) Arany János Általános Művelődési Központ és Könyvtára (Nyírmeggyes) Hagyományok Háza (Hodász)</p>	<p>16 fő 21 fő 15 fő</p>
<p>Érzelmi és érték közvetítő nevelést segítő programok / drámapedagógiai foglalkozások Az AppArt egyesület drámapedagógiai foglalkozásai nem formális oktatási-nevelési módszerként, a tevékenységet állították a középpontba, célok meghatározása mentén. Az oktatók a színház és dráma eszközeit sajátos módon használták a nevelésben, így azokat a fiatalokat is aktív résztvevővé tudták tenni, akik önködtak attól, hogy megnyíljanak.</p>	<p>Hagyományok Háza – 2 csoport, csoportonként 20 alkalom Nyírmeggyesi Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola – 20 alkalom</p>	<p>634 kontakt</p>

Európai Unió
 Európai Szociális
 Alap

MAGYARORSZÁG

BEEFEKTETÉS A JÖVŐRE

Területi együttműködések kialakítása	Mátészalkai Tankerületi Központ Hodászi Görög-katolikus Cigány Egyházközség – Hagyományok Háza - Hodász	2 db
Helyi akciótervek elkészítése	Mátészalka	1 db
Fiatalok pszichés, magatartási, beilleszkedési, kapcsolati problémáinak kezelését életvezetési , interperszonális készségek (szociálterápiás szerepjáték csoportok)	Mátészalkai Szakképzési Centrum Gépészeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma 10 alkalmas csoport	259 kontakt
Szakemberek részére érzékenyítő foglalkozás	Mátészalka Rendőrkapitányság	16 fő
Szakemberek részére Szakmai Műhely	A COVID-19 veszélyhelyzet időtartama alatt online foglalkozások segítségével. 8 alkalom	10 fő
Önsegítő csoportok bevonását segítő programok	Nevelőszülői Önsegítő Csoport	1 csoport

<p>Alternatív szabadidős programok (Szociális Cirkusz) A Magyar Zsonglőr Egyesület, Szociális Cirkusz programja a különböző cirkuszi műfajokat eszközként használja a társadalmi integráció előmozdítása érdekében. A programok kiváló eredményeket produkálnak a gyerekek és fiatalok egyéni és közösségi fejlődése kapcsán egyaránt.</p>	<p>BSZ OSZSK Iroda - Mátészalka Mátészalkai Szakképzési Centrum Gépezeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma BSZ Jelen-Lét Pont Szolgáltató és Közösségi Ház (Rohod) Nyírmeggyes Hodász alkalmanként 4 órában, 6 foglalkozás</p>	<p>152 fő</p>
<p>Alternatív szabadidős programok (Bélaműhely, soundart) A zeneterápiás foglalkozások egy évtizedes gyakorlattal, az ember hanghoz való viszonyából kiinduló, szeretet-tér létrehozásának tapasztalatait adta át a résztvevőknek, ezzel segítve az önmagukhoz, embertársaikhoz és a körülöttük lévő világhoz való kapcsolatuk, kapcsolódásuk minőségű fejlődését.</p>	<p>BSZ OSZSK Iroda - Mátészalka Mátészalkai Szakképzési Centrum Gépezeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma BSZ Jelen-Lét Pont Szolgáltató és Közösségi Ház (Rohod) Nyírmeggyes Hodász alkalmanként 4 órában, 6 foglalkozás</p>	<p>140 fő</p>

Európai Unió
 Európai Szociális
 Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

<p>Önismeret, személyiségfejlesztés alternatív technikák (Filmklub)</p>	<p>Mátészalka BSZ OSZSK iroda helyszínén. Nyári hónapokban, 18 alkalom</p>	<p>72 kontakt</p>
<p>Kortárssegítés</p>	<p>Egy csoport, 20 órás</p>	<p>12 fő</p>

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

AKCIÓTERV

megvalósítandó célok	terv, program, módszer	külön költség igény vagy meglévő humán-és intézményi erőforrásból	határidő	érintett személyek, intézmények, szervezetek, felelősök
KEF tagság bővítése	BSZ OSZSK tagok közé jelentkezése	-	2021.06.30.	KEF, BSZ OSZSK
Információnyújtáson alapuló szemléletformáló programok, közösségi szintéren.	Kábítószer Ellenes Világnap	pályázat	2021.06.26. 2022.06.26. 2023.06.26.	KEF

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

<p>Információnyújtáson szemléletformáló programok, iskolai szintéren</p>	<p>alapuló programok, iskolai szintéren</p>	<p>DADA, Ellenszer</p>	<p>saját forrás</p>	<p>évente</p> <p>Mátészalkai Rendőrkapitányság KEF</p>
--	---	------------------------	---------------------	--

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

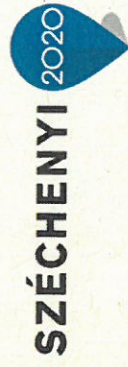

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE

<p>Prevenációs programok iskolai szintéren</p>	<p>Drogcsúszda program. (BSZ OSZSK) A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben kötelezően előírt szakmai ajánlással rendelkezik (2022.06.25.)</p>	<p>KAB pályázatok terhére</p>	<p>kiírás szerint</p>	<p>BSZ OSZSK</p>
---	--	-------------------------------	-----------------------	------------------

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

<p>Információnyújtáson alapuló szemléletformáló programok, célzott beavatkozások családi szintén veszélyeztetett, marginalizált, illetve hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (például rászoruló személyek, romák) fiataljai és szülei, valamint a szűkebb környezete körében</p>	<p>Családi Fórum</p>	<p>saját forrás</p>	<p>2021.05.15. 2022.05.15. 2023.05.15.</p>	<p>KEF, BSZ OSZSK</p>
<p>Szülői készségek fejlesztése</p>	<p>Online programok (egyéni tanácsadás, előadás)</p>	<p>saját forrás</p>	<p>egyéni tanácsadás havi rendszerességgel kijelölt napokon, előadás fél évente</p>	<p>KEF, BSZ OSZSK</p>

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEEFEKTETÉS A JÖVŐRE

Családi rendszer megerősítése	Családműködési programok	KAB pályázatok	kiírás szerint	BSZ OSZSK
Személyes készségek fejlesztése A fiatalok pszichés, magatartási, beilleszkedési, kapcsolati problémáinak kezelését életvezetési, interperszonális készségek	Személyiségfejlesztő csoportok	saját forrás	fél évente egy csoport	KEF
Alternatív szabadidős programok, fiatalok részére	Filmklub	saját forrás	nyári hónapokban	BSZ OSZSK
Célcsoporttal foglalkozó szakemberek részére szakmai műhelyek, helyi együttműködések erősítése és fejlesztése,	műhely, esetmegbeszélés	saját forrás	aktuális ügyekben folyamatos, KEF ülések fél évente	KEF

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Célcsoporttal foglalkozó szakemberek részére kompetencia fejlesztés	képzés tréning	pályázati forrás, saját forrás	2021. április 2022. április 2023. április	KEF, BSZ OSZSK
Közösségi erőforrások fejlesztése	Civil szerveződések programokon, Információs pult	saját forrás	2022-23	BSZ OSZSK, KEF
Egyéb prevenciók célok:	Cyberbullying (Internetes zaklatás) prevenciók program kidolgozása	saját forrás	2021.06.30.	Mátészalkai Rendőrkapitányság BSZ OSZSK

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEEFEKTETÉS A JÖVŐRE

Monitorozás	Pl. attitűdvizsgálatok, NNK ajánlással rendelkező iskolai egészségfejlesztési programokhoz készült értékelés, írásos beszámoló, KEF beszámoló, akkreditált programok, médiaelemzés, szakember továbbképzés	programok keretében	folyamatos	program megvalósítók
Akcióterv felülvizsgálat, értékelése	helyzetértékelés – megvalósítás értékelése	saját forrás	2021.09.30 2022.09.30. 2023.09.30.	BSZ OSZSK

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az Akciótervet az aláíró szervezetek elolvasás után aláírták.

Kelt: Mátészalka, 2020. szeptember 16.

dr. Heidl Beáta

dr. Heidl Beáta

Baptista Szeretetszolgálat OSZK

Támogatott szervezet

P.H.

Aláírás dátuma: 2020.09.17.

dr. Bakos Olivér

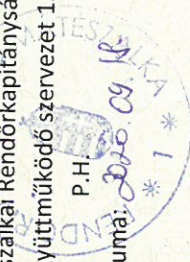
dr. Bakos Olivér, r. rezredes, kapitányságvezető

Mátészalkai Rendőrkapitányság

Együttműködő szervezet 1.

P.H.

Aláírás dátuma: 2020.09.18.

Erdőői Istvánné

Erdőői Istvánné, intézményvezető

Remény Családok Átmeneti Otthona

Együttműködő szervezet 2.

P.H.

Aláírás dátuma: 2020.09.18.

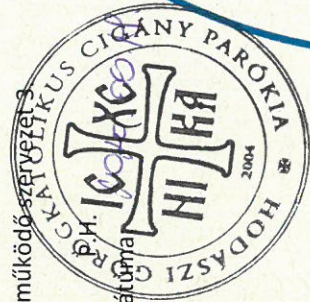
Kanyó Árpád

Kanyó Árpád, oldallagos adminisztrátor

Hodászi Görögkatolikus Cigány Egyházközség

Együttműködő szervezet 3.

Aláírás dátuma: 2020.09.18.

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

MAGYARORSZÁG

BEEFEKTETÉS A JÖVŐRE